

наголошування); збагачення словника новими словами, образними засобами, прислів'ями» загадками; навчання творчих видів роботи, у тому числі створення власних текстів.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/index.php.ua..>
2. Ігнатенко Н. Особливості розуміння навчальних текстів молодшими школярами. Світло.2002. № 4. С. 40 - 43.
3. Понамарьова К.Л. Основні напрями роботи з розвитку монологічного мовлення учнів. Навчання та виховання учнів 4 - го класу: Методичний посібник для вчителів. К.: Початкова школа, 2005. С.173 - 189.
4. Пархоменко Н. Методика роботи над словом і текстом на уроках читання. Початкова школа. 2000. № 7. С. 44 - 48.
5. Чекіна О.Ю. Робота зі словниковими словами: нетрадиційні прийоми, ігри та завдання для учнів 1-4 класів. Х.: Вид. група "Основа", 2008. 109с.

Гудан Д.І.
ст. 4 курсу
факультету педагогіки, психології
та соціальної роботи,
науковий керівник
кандидат педагогічних наук, доцент
Піц І.І.
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича, Україна

ТВОРЧА СПАДЩИНА ЛЕСІ УКРАЇНКИ

У ЗМІСТІ ОСВІТИ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Сучасна початкова школа є орієнтованою на таку кінцеву мету освітнього процесу, що виражається у формуванні відповідних компетентностей особистості школяра. Серед недооцінених, проте ефективних методів реалізації даної мети, варто виділити роботу з дитячою книгою. Особливо ефективно реалізовувати її на українознавчій, співзвучній з ментальністю українського народу літературі. Необхідними для такого впливу характеристиками володіє багатий внесок українських педагогів. Зокрема, особливу увагу варто звернути на творчу спадщину поетеси, письменниці, перекладачки, культурної діячки, педагога Лесі Українки.

Мета статті – аналіз творчої спадщини Лесі Українки у змісті освіти сучасної початкової школи.

У практиці навчання молодших школярів незаперечним є той факт, що читання – один з найефективніших засобів не тільки навчання, а й виховання та розвитку дитини. Саме на уроках літературного читання, при створенні відповідних умов, відбувається процес формування особистості нового суспільства, закладаються основи світогляду юного громадянина, його розвитку й виховання. Кожен жанр, як і автор мають специфічний вплив на формування молодших школярів. Потенціал педагогічного впливу творчості Лесі Українки перецінити не можливо, адже, як відомо, її твори завжди насичені найрізноманітнішими почуттями: захоплення, задоволення, радості, інколи смутку, співчуття ліричному героєві тощо.

Аналізуючи зміст літературного читання крізь призму навчальних програм, підручників різних авторів та навчальних посібників, ми визначили, що, поряд з творами сучасних авторів, вони містять твори Л. Українки, проте їх кількість, на нашу думку, бажала б бути більшою. Щодо жанрової належності, то автори підручників одностайно схиляються до думки у використанні віршів та казок відомої української поетеси, письменниці.

Серед творів Л. Українки, які найчастіше зустрічаються у підручниках різних авторів (М. Т. Тарнавської, В. О. Науменко, М. С. Вашуленка, К. Пономарьової, О. Я. Савченко) ми можемо назвати: вірші: «Колискова», «Вишеньки», «На зеленому горбочку», «З гір на долину», «Барвіночку мій хрещатий», «Плине білий човник», «Вже сонечко в морі сіда», «Конвалія», «Давня весна»; казки: «Біда навчить», «Казка про Оха-чудодія» тощо. Ці твори різної тематики. У них поетеса змальовує красу рідного краю, створюючи чудові зорові образи, розповідає про зміни, що відбуваються в природі із зміною пір року, даючи можливість дітям відчутти неймовірну лагідність рідної мови.

У доступній для учнів початкової школи формі Л. Українка розповідає у своїх творах про надзвичайно важливі речі, навчаючи малих читачів завжди

знаходити цілющі джерела, які будуть давати наснагу і стійкість у житті, впевнено і сміливо йти до власної мрії, адже лише мрія прикрашає й звеличує людину. Розповідаючи у творах про те, що життя часто буває суворим, поетеса не прагне викликати у дитини смуток, а лише виховати у неї мужність та стійкість. Життєрадісність, бажання до пізнання, благородні вчинки – такі моральні принципи пропагуються у творчості письменниці.

Казки Лесі Українки, передбачені для вивчення у початковій школі мають ознаки народних казок про тварин, проте в них багато своєрідного: написані виразною народною мовою, що сприяє легкому сприйманню їх дітьми, і є чудовим синтезом народних традицій та літературного таланту письменниці. Саме через мову дійових осіб Леся Українка дуже влучно характеризує їх специфічні риси, вдачу, настрій тощо, насичуючи свої казки важливими моральними проблемами. На нашу думку, вони є своєрідним засобом розумового, естетичного та морального виховання дітей.

Також, аналізуючи виокремлені для вивчення у початковій школі твори письменниці, можемо зробити висновки, що вони є вдалим об'єктом для інтеграції змісту різних навчальних предметів та здійснення міжпредметних зв'язків, враховуючи нові виклики сьогодення та основні положення концепції Нової української школи.

Наприклад, на уроці літературного читання, на якому вивчається вірш «Плине білий човник», можемо побудувати міжпредметні зв'язки з уроками української мови (проаналізувати різні види речень за метою висловлювань, що вжиті у вірші), уроками мистецтва (запропонувати дітям уявити та зобразити на полотні білий човник), уроками «Я досліджую світ» (дослідити та зробити проект про те, які човни, як вид транспорту, бувають, для чого вони потрібні та з чого вони складаються) тощо. Такі уроки завжди інформаційно насичені й цікаві для дітей, адже постійно змінюються види навчальної діяльності.

Висновки. Здійснюючи порівняльний аналіз змісту підручників з літературного читання різних авторів, ми дійшли висновку, що важливою